ŠVIESA — LUZ

Lietuva brangi, mano Tėvyne!
Salis didvyrių, kapuos kur guli.
Graži Tu savo dangaus mėlyne,
Ta[illegible] ikrą myliu motulę!

Mairon s.

METAI VII | SÃO PAULO, 1941 M., JULHO - LIEPOS 18 D. | Adresas: CONVENTO SANTO ANTONIO DO PARY, São Paulo. | Nr. 29 (304)

10.000 AUKŲ KAINAVO LIETUVAI LAISVĖ!

KAUNAS. — Rusų kariuomenės teismas nuteisė mirti įgulos Lietuvoje viršininką Pavlovą ir dar 10 kitų aukštų karininkų. Jie kaltinami pasidavę lietuviams.

Ak, jie „pasidavė“ . . .

BERLYNAS. Vokiečiai, sulaužę „Stalino liniją“, ironiškai iš rusų juokiasi. Mat, šią „liniją“ statė vokiečių inžinieriai . . . Ko ji buvo verta, kaip apsauga prieš vokiečius, netenka aiškinti. Kad jau asilas, tai asilas!

VAŠINGTONAS. — Prezidentas Rooseveltas, sakoma, įsakęs laivynui šaudyti kiekvieną sutiktą vokiečių laivą, povandeninį, lėktuvą. Kalbama, kad būsią nutraukti diplomatiniai santykiai. Vokiečiai tokius gandus nuneigia.

TOKIO. — Japonija atitraukia savo kariuomenės geriausius dalinius iš kinų fronto ir koncentruoja juos prie Indokinijos ir Rusijos! Japonija pulsianti Rusiją, kai vokiečiai su sąjungininkais užimsią Kijevą, Maskvą ir Leningradą.

LONDONAS. — Kinija su Anglija pasirašė karinę sąjungą. Burmoje esančią kinų kariuomenę komanduos angių karininkai.

MADRIDAS. — Ispanija, Portugalija ir Prancūzija susitarė ginti išvien savo kolonijas Afrikoje.

MADRIDAS. — Ispanų savanorių „Melynasis legijonas“ jau atvyko į rytų frontą. Ispanai labai duosniai atiduoda rusams skolą, nes jų į Rusiją nuvyko 10 kartų daugiau, negu rusų į Ispaniją pilietinio karo metu. Italai perėjo Vengrijos sieną ir taip pat jau kovoja su rusais.

KAUNAS. — Dar nepatvirtintomis žiniomis, iš visų žydų atimta pilietybė ir konfiskuoti valstybės naudai visi jų turtai, kuriuos susiplėšė iš žmonių — ypač per pastaruosius metus, kai ėjo ranka rankon su rusais persekioti, smaugti, kankinti ir žudyti Lietuvos žmonių. Ekonominį gyvenimą jie buvo susigrobę į savo rankas ir lietuvius versliininkus šalino iš kelio, žengdami per jų lavonus!

Lietuvis, likęs savo namuose šeimininku, būtų paskutinis mulkis, kad šiems parazitams nepadarytų galo kartą visiems laikams. Lietuvis yra kantrus ir atlaidus, bet kai trūksta saikas, tada jau nėra kitos išeities. Ypač žydija sau pakenkė šiaviais, nuo kurių sukilimo metu Kaune krito nevienas lietuvis. Pasirodė, kokius paukščius Lietuva šildė ir maitino savo lizde. Bet dabar — gana!

TOKIO. — Pasitraukė Japonijos vyriausybė. Spėjama, bus sudarytas „tvirtos valdžios“ kabinetas ir paskelbtas karas Rusijai.

Pakriko „galingiausia armija“ - Vokiečiai užėmė Kijevą ir Smolenską! - Greit kris Maskva ir Leningradas - Stalinas pabėgo link Uralo - Revoliucija Ukrainoj!!! - Sulaužyta „Stalino linija“ ir baigiasi organizuotas rusų pasipriešinimas - Japonijoj nauja vyriausybė, mobilizacija ir karas prieš Rusiją.

Baigę laužyti pereitą numerį, gavome pranešimą, kad Lietuvai antroji laisvės kova kainavo žymiai daugiau, negu pirmoji: 10.000 geriausių jos sūnų neteko gyvybės ar svei katos. Per sukilimą prieš rusų įgulas Kaune žuvo 3.000 Lietuvos kariuomenės vyrų, o 7.000 yra sužeistų, daugiausia sunkiai. Žuvusiųjų ir sužeistųjų tarpe yra ne vien karių, bet taip pat ūkininkų, darbininkų ir gana žymus nuošimtis studentų, kurie aktyviai dalyvavo sukilime. Lietuviai puolė į žūtbūtinę kovą su daug kartų galingesniu priešu. Kaune, pagal paskutiniuius davinius, stovėjo apie 100.000 rusų kariuomenės, gi lietuvių nebuvo daugiau 18.000. Skaitytojas matai jėgų nelygumą. Bet lietuviškas ryžtas — laimėti ar žūti — įveikė žymiai stipresnį priešą. Jau iš to, kad arti pusės lietuvių mirė ar buvo sužeistų, matyti, kokiu užsidegimu lietuviai kovėsi. Jie nuginklavo, paėmė nelaisvėn ar išžudė visą rusų įgulą Kaune. Dar reikia atsiminti, kad rusams padėjo visi Kauno žydai ir paleckininkai, kurie momentais buvo pavojingesnis priešas, negu rusų kariuomenė, nes šis priešas nematomas ir veikia iš pasalų.

Sukilimas prasidėjo Šančių kareivinėse. Čia daugiausia lietuviai ir stovėjo. Bet pasiekti Kaunas buvo sunku, nes vokiečiai buvo sumušę geležinkelio stotį ir išardę susisiekimą Vytauto prospektu. Dėl to lietuviai negalėjo jokiu būdu sukliudyti rusams susprogdinti Žaliojo Tilto. Bet ir Žaliakalnyje lietuviai padarė savo, kur, kaip žinome, yra didžiulės kavalerijos kareivinės Petro Vileišio aikštėje. Čia kova buvo sunki ir labai kruvina. Lietuviai laimėjo ir užėmė tiltą per Nerį, visą miestą ir radio stotį, iš kur tuojau buvo paskelbta Lietuvos Nepriklausomybė. Kaip jau mūsų Skaitytojai žino, sukilimui vadovavo generolas Pundzevičius.

Tuojau buvo pasirūpinta sužeistaisiais, kurių, kaip sakyta, buvo 7.000. Galime lengvai įsivaizduoti, koks šiurpus vaizdas turėjo būti Kauno ligoninėse, kur neišteko lovų nė operacinių. Bet visas lietuvių medicinos personalas dirbo be jokios atvangos. Sužeistieji buvo suguldyti mokyklose, universitetuose, ligoninėse, įstaigose. Visi buvo tuojau apžiūrėti, operuoti. Su didžiausia meile buvo slaugomi lietuviškų rankų, nes jie — didvyriai, savo krauju pirkę Tėvynei laisvę, tą laisvę, kurią degeneratų ir žydų gaujos lygiai prieš metus pardavė Maskvos satrapams.

Liūdnesnis vaizdas buvo ten, kur krovė lavonų stirtas. Viso Kaune rasta lietuvių lavonų [illegible]. Tokio lavonų skaičiaus vienoje vietoje lietuvių tauta vargu kada savo istorijoje ar bėra turėjusi. Karinė vadovybė nutarė juos iškilmingiausiai palaidoti, kaip dera karžygiams. Tuo tarpu jau Kauną pasiekė vokiečių kariuomenė. Pagerbdama kritusius kovoj ginklo draugus, vokiečių karinė vadovybė delegavo eilę aukštų karininkų dalyvauti laidotuvėse. Visiems Lietuvos karžygiams padarytas bendras kapas ir visi vienoje ilgiausioje duobėje palaidoti — šalia savo draugų, kritusių ant to paties Laisvės aukuro prieš 20 metų. Tų pačių kryžių šešėlyje ir to paties kenčiančio Kristaus papėdėje miegos jie ligi amžių pabaigos, pagarbos, dėkiugumo ir meilės jausmų apsupti. Tai bus amžinas Lietuvos paminklas, kaip yra Verdeno laukuose, prie Vaterloo ar Tannenberge. Mums, be abejonės, sunku įsivaizduoti, kokį jaudinantį momentą gyveno visa Lietuva ir ypač senelis Kaunas, laidodamas vienoje duobėje 3.000 geriausių savo vaikų. Jei iškausmo dar galėjo birti ašaros, jos biro upėmis. Tačiau, kiekvienas turėjo jausti ir begalinio džiaugsmo, kad šios aukos nėra veltui, kad jomis Lietuvai iš naujo pirkta laisvė, kaip 1918 — 1920 metų garbės laukuose.

Kadgi duotų gerasis Dievas kankinių Žemei taikos ir laimės, ir kad lietuvių tekėjęs nekaltas kraujas!

Lietuva visiškai laisva

Lietuvoje buvo tuojau sudaryta vyriausybė, kaip teisėtas Tautos atstovas visiems klausimams su Vokietijos ir kitų kraštų vyriausybėmis spręsti ir vidaus reikalams tvarkyti. Reikia pažymėti, kad vokiečiai Lietuvos vyriausybę sutiko gana palankiai ir jai jokių kliūčių nedaro. Vokiečiai Lietuvoje elgiasi, kaip svečiai, ne kaip okupantai. Vokietijos vyriausybė atidavė Lietuvai rusų užgrobtus atstovybės rūmus Berlyne ir leido paskirti ministerį prie vokiečių vyriausybės. Visų Pabaltijo valstybių tik viena Lietuva pasiskelbė nepriklausoma. Latvija ir Estija, atrodo, neturi savo vyriausybės ir yra tiesioginėje vokiečių karinės vadovybės žinioje. Iš kitos pusės, Vokietija anų dviejų Pabaltijo kraštų nelaiko savaimingomis valstybėmis, o tik politinės klaidos sudarytais vienetais. Kas kita Lietuva. Mūsų Tėvynė turi savo garbingą istoriją, vaidino svarbų vaidmenį viduramžiais, mes turėjome įvairiausių santykių su visa Europa ir mes žinomi visur. Ypač yra žinoma sava lietuviška kultūra — dainos, kalba, liaudies menas. Yra žinių, kad Vokietija prijungsianti Latviją prie Lietuvos, kaip dvi seseris, kurios be reikalo istorijos eigoje yra nuėjusios skirtingais keliais. Gi Estija, kaip sudaranti švedų—suomių tautos ir kultūros dalį, būsianti inkorporuota Suomijon. Pamatysime, kaip iš tikrųjų bus, tačiau yra šiandien toks faktas, kad vokiečiai nesipriešino Lietuvos Nepriklausomybės atstatymui. Žinoma, dabar, kai netoliese Lietuvos sienų eina karas, tai ir vidinio Lietuvos tvarkymosi darbas negali būti visu pilnumu išvystytas, tačiau lietuviai yra pilniausi šeimininkai savo namuose. Gyvenimas įeina į normalias vėžes. Atgija uždraustos draugijos, spauda. Visas administracijos aparatas vien lietuvių rankose: teismas, ekonominės įstaigos, žemės ūkis, susisiekimas, kiek jis, žinoma, nekliudo vokiečių kariuomenės transportui. Kitais svarbiais klausimais susitarti su vokiečių vyriausybe pe[illegible] Kazys Škirpa.

Komunistų ir žydų propaganda stengiasi Lietuvos gyvenimą taip atvaizduoti, lyg dabar lietuviai būtų visiškai vokiečių užslopinti, lyg vokiečiams nepatiktų Lietuvos Nepriklausomybė. Aišku, kad jie pasigenda „laisvės“ (žydų laisvės engti lietuvius!). Tada Lietuva tai buvo „laisva — pati valdėsi“! Tik rusai su žydais vežė Maskvon auksą, tūkstančiais žudė lietuvius, draudė vartoti lietuvių kalbą! Šitokios „laisvės“ pasigenda komunistai). Gi dėl kvailos agitacijos, kad vokiečiams nepatinkanti Lietuvos Nepriklausomybė, tai mes galime tik pastebėti, kad jei taip iš tikrųjų būtų, tai ar komunistai jau suteiktų tokią garbę lietuviams, kad manytų, jog vokiečiai, sutašę „galingiausią galybę“ Rusiją, nevaliotų apsidirbti su lietuviais? O gal komunistai lietuvių taip Kaune išsigando, kad juos pradeda laikyti galingesniais už vokiečius? Ir tai ne bloga, „draugai“!

Lietuvos vyriausybės sąstatas toks:

Prezidentas — pulk. K. Škirpa.

Premjeras — gen. S. Raštikis.

Vice premjeras — J. Prapuolenis (kybartiškis).

Karo ministeris — gen. Reklaitis.

Kariuomenės vadas — gen. Pundzevičius.

Užs. reik. ministeris — A. Voldemaras.

Švietimo ministeris — prof Juozas Ambrazevičius.

Teisingumo min. — R. Škipitis.

Be to, į vyriausybę įeina dar pora asmenų.

Kauno komendantu paskirtas pulk. Bobelis, o Vilniaus — pulk. K[illegible]

ŠVIESA — LUZ

ORGÃO DA COMUNIDADE CATOLICA LITUANA DE SÃO JOSÉ

Redator responsavel: JESUS SABORIDO MONTANÉS

Redação: CONVENTO SANTO ANTONIO DO PARY, S. Paulo Caixa Postal 4-118. Fone 2-6252

Assinatura: Brasil e toda America do Sul — 12$, Europa — 24, Estados Unidos — 1 dolar.

Numero avulso — $300. Numero atrazado — $500. Iseina trociadieniais 6 — 12 puslapių.

PRENUMERATA: Brazilijoje ir visoje Pietų Amerikoje — 12$000 Europoje—24$000 ir S. Amerikoje — 1 doleris

Paskiras numeris — $300. — Redakcija rankrascin nesango ir savo lėsomis negrazina. Honoraro niekam nemoka

Už skelbimų turin nentsako.

TELEGRAMOS

Rusija pasirašė karinę sąjungą su Anglija

Anglija ir Rusija pasirašė karo sąjungos sutartį! Sutartyje pasakyta, kad šios valstybės padės kuo galėdamos viena kitai ir kad paskirai su Vokietija nė viena nesirašys taikos, nebent antroji pusė sutiktų.

Ligi šiolei Rusijai Anglija buvo buržujų, kapitalistų ir darbininkų išnaudotojų kraštas (Kad Rusijos darbininkas bent sapne kada susapnuotų tokias sąlygas, kokias turi Anglijos darbininkas!). 1939 metais anglai su prancūzais tris mėnesius derėjosi Maskvoje, bet nieko neišėjo — Stalinas reikalavo pusės Lenkijos ir viso Pabaltijo. Kadangi dabar ne „buržujai" paimti už gerklės, o „galingiausia Rusija", ir kadangi Lenkijos nė Pabaltijo Rusija jau nebeturi, tad ir susitarti lengvai pavyko. Skęstantis skustuvo griebiasi. Bet ar ką reikš ši sąjunga, mes labai abejojame. Rusams anglai nieko negali padėti, nes pertoli, nei ginklų nei kariuomenės negali atvežti, o Rusijos „armija" jau baigia pakrikti, ir kol Anglijos ar Amerikos pagalba ateis, tikriausiai jau nebebus ko „gelbėti".

Bet už tat Stalinas apsijuokino taip gražiai, kaip komunistai nė pagalvoti nebūtų niekados išdrįsę. O rusų spauda pagal valdžios ukazus, susiriesdama šlovina buržujišką Anglijos karingumą ir [illegible] viską, kas tik angliška! Gi dar nesenai Churchill rusams buvo „imperialistinė kiaulė", o dabar jis jau rusams — išmintingiausias valstybės vyras!..

Nespiauk į vandenį, nes pats gali išgerti — sako lietuvių patarlė.

Amerikoje kilo galingas pasipriešinimas prieš pagalbos teikimą Rusijai, ir todėl apie tokią pagalbą jau nieko negirdėti. Amerikiečiai sako, kad Amerika suniekintų laisvės, demokratijos, religijos principus, jei dėtųsi su didžiausiu despotu ir visų žmoniškumo principų laužytoju — bolševikų Rusija.

Gi dėl anglų baimės, kad Rusija nepasirašytų paskirai su Vokietija paliaubų, tai dabartinė sutartis nuo to neapsaugos. Juk Anglija panašią sutartį turėjo su Prancūzija, o kas įvyko? Nuveiktas priešas žiūri, kas jam tuo momentu yra naudingiau. Jei nepasirašys karą vedusioji vyriausybė, atsiras pakankamai žmonių, kurie sudarys naują vyriausybę ir tokią sutartį pasirašys. Vokiečiai skelbiasi sunaikinsią komunizmą, tad aišku, kad jie pakeis pirmoj eilėj Stalino režimą ir išvaikys visą, žydų—čekistų gaują. Kiekviena kita vyriausybė Rusijoje ne tik karo paliaubas pasirašys, bet bus Vokietijos sąjungininkas, nes prislėgtas Rusijos žmogus, gavęs bent kiek tų laisvių, apie kurias jam nebuvo despotizmo leista nė galvoti per 20 metų, Vokietijoje matys išlaisvintoją ir sąjungininką, kaip šiandien yra su Pabaltijo valstybėmis.

Paskutiniai pranešimai sako, kad rusai nusileido anglams visais punktais: pažadėjo atsteigti Lenkiją buvusiose sienose, duoti laisvę Ukrainai, pasitraukti iš Pabaltijo ir t.t. Bet svarbiausia, Rusija pažadėjo pakeisti teroro režimą demokratiniu režimu! Tai reiškia komunizmo atsižadėjimą ir galą brutaliai čekos diktatūrai.

Churchill patvirtino visa tai kalbėdamas parlamente. Jis pasakė, kad su Lenkijos „vyriausybe" Rusija netrukus pasirašysianti sutartį.

Taika Sirijoje

Karas Sirijoje pereitą savaitę baigėsi. Prancūzai prašė taikos, nes nebuvo kitos išeities. Anglai ilgokai derėjosi, bet pagaliau susitaikė. Tad Sirija pereina pilnon Londono kontrolėn. Anglijos padėtis Artimuosiuose Rytuose žymiai sustiprėja, nes Sirijoje jie įrengs puikias deřen syvines pozicijas prieš vokiečių puolimus. Kaip žinome, per Siriją į Vidužemio jūrą atiteka metaliniais vamzdžiais Irako nafta. Iš Quircuque šaltinių, prie Haditos, šie vamzdžiai suima visą iš žemės gelmių išpumpuojamą naftą ir ją neša ligi Haifos ir Tripolio (Libano miesto vardas). Haifoje naftą susisemdavo anglai, Tripolyje — prancūzai. Ligi šiolei prancūziškos naftos dalis tekdavo vokiečiams, nors prancūzai ir gindavosi, kad ne. Dabar abi naftos vamzdžių atšakos teko anglams. Prancūzija liko visai be naftos.

Antra nauda, kuri teko anglams — yra Sueso kanalo saugumo patikrinimas ir Anglijos prestižo pakėlimas prietaringuose Islamo kraštuose. Kad padėtis anglams pagerėjo, labai gerai rodo Turkijos nusistatymo pakrypimas Anglijos link. Prie Sueso kanalo dabar taip lengvai vokiečiai jau neprieis. Žinoma, prieis, jei puls per ugnį ir plieną. O jie tai, aišku, darys, kai tik ateis patogus momentas.

Sirija su Libanu turi 197.000 kvadratinių kilometrų ploto, skaito 3.223.000 gyventojų. Kaip matyti, plotu 3 kartus už Lietuvą didesnė, gyventojų turi tik tiek, kiek Lietuva: Sirijoje yra daug nenaudingos žemės.

Skola su nuošimčiais...

Į komunistų propagandą prancūzai atsako savotiškai. Vichy ir visoje neokupuotoje Prancūzijoje kuriami savanorių pulkai kovoti prieš Prancūziją pražudžiusį komunizmą. Jau užsirašė daugiau 100.000 savanorių! Čia turi įtakos, be abejonės, ir sunki Prancūzijos ekonominė būklė. Kareiviai mano, kad bent pavalgyti geriau gaus, jei eis kariauti į rytų frontą.

Stalinas brangiai turi apmokėti čekos išduotus vekselius.

Savanoriai plūsta iš visos Europos: Danijos, Belgijos, Šveicarijos, Ispanijos, Portugalijos, Švedijos, Norvegijos, Olandijos, Bulgarijos, net okupuotos vokiečių Lenkijos, neminint jau Vengrijos, Suomijos, Rumunijos, Kroatijos, Slovakijos, Italijos ir Pabaltijo valstybių, kurios tiesioginiame kare su Rusija. Atsisuko antras lazdos galas. Ligi šiolei Kremliaus kraugeriai kasė duobę kitoms valstybėms; dabar kitos valstybės nutarė išnaikinti šį banditų lizdą.

Ką Dievas nori nubausti - pirma protą sumaiso

Suomiai jau atsiėmė visas teritorijas, kurias rusams buvo pviversti perleisti po pusės metų kovos, tik Viborgas dar neišlaisvintas, bet į jį suomiai veržiasi iš visų pusių. Ir ne tik tai: suomiai jau įsiveržė Rusijon apie 60 kilometrų ir eina Leningrado link! Jau matyti aiškiai Leningradas iš fronto. Suomiai per tris savaites laimėjo tiek, kiek rusai per pusę metų nebuvo laimėję. Na, dabar suomiai moko rusus, kaip reikia kariauti.

Šiandien Kremliaus valdovai labai gailisi, kad pradėjo anais metais karą su Suomija. Ligi to karo visame pasaulyje Maskvos bernai palaikė tam tikrą paslaptingos rusų didybės ir galybės nuotaiką. Bet karas Karelijoje tuojau visiems parodė visai priešingą dalyką. Jis daugeliui atvėrė akis, o jų tarpe — ir vokiečiams. Rusams būtų kurkas naudingiau, kad „galybės" rūkai nebūtų buvę išsklaidyti Mannerheimo karių. Bus labai linksma, kai suomiai paims Leningradą. Rusai Helsinkio nevaliojo paimti.

Skestant laivui = žiurkės bėga lauk...

Kritus „galingiausiai Stalino linijai" ir vokiečiams užėmus Ukrainos sostinę Kijevą, ant Maskvos limo jau parašytas taip pat juodas kryžius. Jokios kliūties vokiečiams nebėra. Maskvoje neaprašoma panika. Čekistai neįstengia suvaldyti gyventojų. Daugelis siaptai džiaugiasi, kad įvyks jų 20 metų svajotos mintys — jie bus išlaisvinti. Prasidėjo teroras, ypač naktimis. Visų svetimų valstybių atstovybės gavo iš Molotovo įspėjimą palikti Maskvą, kuri „gali būti užimta vokiečių". Į Nižni - Novgorodą išsikėlė Amerikos ir Anglijos atstovybės, o taip pat ir karo atachės (Nižni - Novgorod yra ant Volgos, netoli Kazaniaus). Visiems aišku, kad bolševikai miesto neatlaikys, nes baisioji vokiečių Luftwaffe turi bazes prie Maskvos vartų ir rusas bijo pagalvoti, kas būtų, kai spiečiai vokiečių bombonešių pradėtų miestą maišyti su žemėmis. Rusų avijacija yra jau sunaikinta ir bejėgė, ji paširodė silpnesnė už buvusios Lenkijos avijaciją. Rusų lėktuvai dideli ir nejudrūs, krito nuo vokiečių Messerchmittų, kaip musės. Tad jokios kliūties vokiečiai jau nesutiks. Greičiausiai Maskva bus paskelbta atviru miestu ir atiduota be kovos. Kadangi Kijeve ir Maskvoj buvo sukoncentruota visa Rusijos pramonė, kritus Maskvai karo ruskeliai negalės pakelti net ir su anglų „pagalba"...

ALLO! PASKUTINIAI PRANEŠIMAI SAKO, KAD IŠ MASKVOS PABĖGO STALINAS, O SU JUO IR VISA ŽYDŲ GAUJA!

Samdiniai - kaip viduramžiais!

Politiniai komisarai nei grąsinimais nei kulkosvaidžių ugnimi iš paskos nepakelia ruskelių—durnelių karingumo; jie metą ginklus, kelia paniką rusų kariuomenėje ir bėga į vokiečių pusę. Tad dabar komisarai sugalvojo naują būdą karingam ūpui pakelti — premijas. Jei rusų kareivis paims iš vokiečio kulkosvaidį — gaus 100 rublių; jei paims (t.y. jei ras paliktą, nes apie paėmimą negali būti nė kalbos) vokišką patranką, gaus 1000 rublių...

Apie tankus nieko nepasakyta. Matyt, pati rusų karo vadovybė pripažįsta, kad tokiam žygiui rusas dar nėra pribrendęs ir dėl to nė premijos čia nieko nepadėtų.

Yra, vis dėlto, skirtumas tarp vergų samdinių kariuomenės ir iš patrijotizmo einančių mūšin vyrų kariuomenės. Tą skirtumą rytų fronte šiandien kiekvienas mato. Komunistai gali jį aiškinti, kaip išmano arba kaip Maskva liepia, bet faktai stovi ant delno.

(Atkelta iš 4-to puslapio.)

Hitlerio sėkmės pastlaptys

gabalėlį, pririštą prie spąstų adatėlės. Besarabija, Bukovina pereina į rusų „globą". Rumunijoje revoliucija, išvejamas anglofilas Karolis ir pastatomas vokietininkas Antonescu. Vokiečių diplomatiniai sluoksniai kursto rumunų vadus prieš Rusiją ir žada padėti atimti Besarabiją ir kitas teritorijas. Interesų bičiulystė yra geriausia bičiulystė. Hitleris tai žino ir drąsiai švaistosi Balkanuose, o Stalinas, neturėdamas kaip dabar prie Balkanų su „pagalba" prieiti, tik kvailai šypsosi ir išvaro vieną po kito nugalėtų valstybių atstovus iš Maskvos...

Jau mes čia nekalbame apie Pabaltijį. Vokiečiai labai gerai žino lietuvių, latvių estų karingumą ir jų laisvės troškimus. Jau pirmąją karo dieną vokiečių spauda rašė, kad Pabaltijy jų kariuomenei nebūsią ko rimtai veikti, nes rusus čia nugalėsią vietiniai. Taip ir įvyko. Vadinasi, ne apsisaugojo Stalinas, okupuodamas Pabaltijį, o tik savo kariuomenės daugiau milijoną sukišo į maišą ir šiuos kraštus pastumėjo Vokietijos link, įsigydamas kelis milijonus mirtinų priešų — ir karingų priešų!

Tai yra nuostabiosios diplomatijos veikla. Kaip matome, ji daugiau kartais reiškia tautų gyvenime ir jų kovoj, negu moderniausi ginklai. Pagalvok tik, Skaitytojau, ar būtų vokiečiai įšdrįse judintis, jei visos Europos tautos, kurios šiandien jau krito nugalėtos, būtų buvusios vienoje sąjungoje? Jei Rusija būtų susitarusi su demokratais, o Lenkija su Čekoslovakija, Rumunija ir Pabaltiju? Bet kaip jie susitars, kad fanatikai, profesoriai, istorikai įrodė po šimtus karų, jog Čekijos siena turi eiti dešimts centimetrų labiau į pietus, o Lenkijos — dešimts centimetrų labiau į šiaurę? Dėl tų dešimts centimetrų ir yra visa kalba ir nepasidalinimas. Todėl dabar nėra tarp jų daugiau pykčio, nes nėra daugiau sienų, ir čekai šiandien draugai su lenkais, o lenkai — su rusais. Tik visa bėda, kad šaukš tai jau po pietų.

Vokietijoje, kaip matome, karo technika ir diplomatija ėjo ranka rankon. Politinė santvarka garantavo aukščiausią temuą ir mažiausią diskusijų. Demokratiniuose kraštuose kairė ranka nežinojo, ką darė dešinė; karo technika buvo susenusi, o diplomatija akla. Tuo tarpu kiekvieną projektą išbūbnydavo visam pasauliui parlamentai ir vokiečiams nereikėdavo nė šnipų armijos laikyti.

Tai šios priežastys nulėmė Vokietijos laimėjimą. Jokio stebuklo, kaip matome, čia nėra. O vokiečių tautą nuostabion vienybėn sujungė ir Hitlerį iškėlė bendras visų nedateklius, vargas, nedarbas. Hitleris rado parengtą dirvą savo šūkiams ir sa o veiklai. Jis juos metė — ir tie šūkiai tuojau prigijo. Štai, ir visos jo sėkmės paslaptys.

TĖVYNĖJE

KAUNAS. — Paimtieji Kaune lietuvių nelaisvėn rusai nesakė savo pavardžių! Tik ilgainiui, po kantraus tardymo, pasisekė sužinoti, kodėl jie taip slepia savo vardus — pavardes. Rusai pasisakė, kad gręsianti mirtis jų namiškiams ir kitiems artimiesiems, jei čekistai sužinosią jų pavardes!

Civilizuotame pasaulyje toki dalykai yra nesuprantami. Tai sadistiški metodai, ant kurių pastatytas kruvinas degenerato Stalino sostas. Ką kalti rusų kareivio namiškiai, jei jį paėmė nelaisvėn? Ką kalta jo žmona, vaikai, seni tėvai? Kokia teise (ak, kas kalba apie teisę Rusijoj!) — kokiu galvojimu prieina čekistai tos išvados, kad už vieną kaltą reikia žudyti ir torturuoti dešimtį nekaltų? O gal tai yra pagrindinis bolševikų moralės reikalavimas...

Taip pat iš vokiečių fronto gaunamos žinios skelbia, kad rusai nesisako savo pavardžių. Vokiečiai surado patenkinamą būdą ruskeliams nuraminti: jie paskelbia, kad toks ir toks rusas yra žuvęs. Tada čekistams būna sumėtomos pėdos ir kareiviai atvirai išpasakoja, ką tik jie žino. Tik po šio karo Rusijos žmonės sužinos, kurie yra iš tikrųjų mirę kare, o kurie buvo tiktai „žuvę".

KAUNAS. — Lietuvoje pradėjo eiti eilė komunistų uždraustų laikraščių, pav., Šaulių Sąjungos organas „Trimitas", eilė religinių laikraščių ir kit. Tuojau po perversmo vę". Praneša iš Kauno, kad Lietuvoje gyvenimas įeina į normalias vėžes. Lietuviai įtempia visas jėgas atstatyti karo apgriautam kraštui ir sudaryti rusų nualintame krašte visiems pakenčiamas gyvenimo sąlygas.

KAUNAS. — Krata komunistų laikraščio „Tiesa" redakcijoje Kaune atskleidė naujų svarbių žinių vokiečių ir lietuvių kariuomenių vadovybėms. Šioje redakcijoje rasti rankraščiai, žemėlapiai, planai etc. Nedegamoj spintoj rasta visas vokiečių kariuomenės Rytų Prūsijoj išdėstymo planas, kareivinių rajonų planai, pulkų pažymėjimai, tapografinės ir fotografinės vietų nuotraukos, telefonų knygos, ginklų fabrikų braižiniai ir t.t., o ant sienų — didieli smulkūs Rytų Prūsijos žemėlapiai su raudonom strėlėm, atkreiptom į Karaliaučių, Dancigą, Allenstein. Apačioje parašas: „Šiais keliais pasijudins raudonoji armija ir su riuškins fašizmą". Tai aiškiausias įrodymas, kad rusai rengėsi karui su Vokietija. Tik mums nesuprantama, kokiam tikslui tokius dalykus rusai laikė redakcijose, kai jų vieta — generaliniame štabe? O gal dingojosi išgąsdinsią vokiečius...

„Tiesos" rodakcijoje dar rasta atspausdintų vokiečių kalba daugybė propagandinių lapelių, kurie skiriami Rytprūsių gyventojams. Juose raginami gyventojai pasiduoti rusų kariuomenės vadovybės įsakymams ir sukilti prieš Vokietiją. Žydai žada vokiečiams „laisvę"...

Yra dar ir kitų svarbių dokumentų, kurie turi didelės svarbos karo vadovybei ir kurie dėl to neskelbiami.

KAUNAS. — Ligi šio laiko vokiečių kariuomenės generalinis štabas buvęs Lietuvoje. Jei ši žinia tikra, tai Lietuvoje gyventų šiuo metu Hitleris. Didžiojo karo metu Lietuvoje buvojo feldmaršalas Hindenburgas.

KAUNAS. — Lietuvoje rasti 1.100 katalikų kunigų lavonai. Bolševikai — žydai žudė net senelius kunigus. Vilniuje nužudyti 2 kunigai 80 metų amžiaus. Visi nužudomieji nušauti iš labai arti į sprandą. Tad Lietuvoje beveik nebeliko kunigų! Episkopatas kreipėsi į Vatikaną, kad šis atsiųstų Komisiją, kuri galėtų vietoje ištirti čia paduodamus faktus ir juos autoritetingai paskelbtų visam civilizuotam pasauliui.

KAUNAS. — Maskvos pranešimai dažnai giriasi, esą, rusai dar laiką frontą Lietuvoje, dar kariaują prie Kauno. Žinoma, kai jokio laimėjimo ruskeliai durneliai nepasiekia kovos laukuose apie Kievą, Baltstogę ir kitur Rusijos gilumoje, tai reikia pasiguosti „laimėjimais" ties Kaunu. Iš kitos pusės, tokios „žinios" apie „mūšius" ir „laimėjimus" arti Vokietijos sienos yra šiandien labai reikalingos Kremliaus despotams ir jų bernams, kad uždengus nuo Rusijos liaudies akių baisią tikrovę apie katastrofišką padėtį visuose frontuose.

Jau mes pažymėjome, kaip reikia suprasti kovas ties Kaunu ar kitose giliose užfrontės vietose. Tai priklauso moderniam „žaibo", karui. Vokiečiai nueina su savo tankais priekin. Rusai nespėja pabėgti. Vokiečiai braujasi į jų linijas, pereina tas linijas ir dideliu greičiu braukia vis tolyn ir tolyn, kad apsuptų gali mai didesnius rusų kontingentus. Pokios vilnies rusų kova... Atskirti nuo savo kariuomenės masių, palikti be maisto ir be amunicijos, šie „kovotojai" išvirsta besivalkiojančiomis po laukus plėšikų gaujomis, nes ne gali būti kalbos apie organizuotą pasipriešinimą ir kovą. Bet Maskvai ir mūsiems žydberniams yra bent ta vienintelė pagueda, kad „kovojama pas Kauną". Koks tokių „karžygių ties Kaunu" likimas, rusai nieko toliau nesako... Bet pasako vokiečiai. Štai:

Ties Ukmerge paimta ištisa rusų divizija, kuri klaidžiojo apylinkėse ir „kovojo ties Kaunu". Gyventojai patys kreipėsi į vokiečių karinę vadovybę, kad šiuos plėšikus sutvarkytų. Pasidavė ruskeliai su visais ginklais, nes be amunicijos jie niekam nenaudingi. Paimtas tikrai didelis karo grobis — vien tik sunkiųjų patrankų daugiau šimto, o tankų daugiau 300, neskaitant didelės daugybės kulkosvaidžių.

Taip kova „ties Kaunu" baigėsi. Dar kartą pasirodė, kad ginklai, nors ir būtų modernūs, bet jei paduoti į tamsaus laukinio rankas, nieko nepadeda. Ir šiais laikais laimėjimo laurus skina tik žmogaus smegenys. O tų smegenų ruskelis tiek mažai beturi, kad gal net mažiau, negu duonos.

KAUNAS. — Praneša iš Kauno, kad vokiečiai pareiškę lietuvių vyriausybės nariams, jog LIETUVOS TEISĖS Į TERITORIJAS, KURIOS JAI PRIKLAUSO, KAIP ISTORINIS PALIKIMAS, IR KURIOS YRA GARANTUOTOS LIETUVOS SU RUSIJA SUTARČIŲ, BUS APSAUGOTOS IR LIETUVA TŲ TERITORIJŲ GALĖS GAUTI TIEK, KIEK JI NORĖS.

Svetimo lietuviai netroško ir dabar netrokšta. Tačiau, kas mums priklauso, niekumet neišsižadėsime. Pagal mūsų su'artį su Sovietų Rusija (12 liepos 1920 metų) Lietuvai tenka labai platūs teritorijos plotai už Vilniaus.

Vokiečiai kalba apie mūsų istorinį palikimą. Na, istorija mums yra davusi tam tikrais laikotarpiais valdyti net ligi Juodųjų jūrų. Aišku, šiandien negali būti prasmės Lietuvai siekti nelietuviškų žemių ir monių, bet manome, vokiečiai tikrai yra pasiryžę Lietuvai atiduoti, kas jai priklauso, nes jiems svetimų žemių nelabai nė gaila.

LIEPOJA — Vokiečiai, užėmę Liepoją, paėmė kelis rusų karo laivus, kurie nespėjo iš šio latvių uosto pabėgti. Sovietų naikintojuje „S 47" vokiečiai rado labai svarbių dokumentų, kurie atidengia rusų karo operacijų planus jūrose. Prie dokumentų pridėti ir žemėlapiai. Šiam laivui įsakyta plaukti į Klaipėdą, Dancigą, Gdynią, o taip pat į Švedijos uostus Kalmar ir Karlskrona ir čia naikinti rastus laivus. Kiek rusų lėktuvai nuskrido į Berlyną, tiek jų laivai nuplaukė į Klaipėdą, Gdynią, Dancigą...

VANDALIZMO PAMINKLAI

Kasdien vis naujos žinios ateina iš Lietuvos. Visos jos skelbia baisius rusų žvėriškumus ir vandalizmą. Paskutinėmis valdymo dienomis čeka tiesiog pasiuto. Neįsivaizduojami žiaurumo rekordai buvo pasiekti žydų ir rusų čekistų, o taip pat savų niekšų, kurie savo kraujo brolius lietuvius kankino ir žudė kraugerišku pasigėrėjimu ir demonišku šaltumu. Ypač kančių kalnai griuvo ant Lietuvos katalikų dvasiškijos. Vėliausios žinios sako, kad Lietuvą čekistai paliko be kunigų! 1100 kunigų niekšingiausiu klastingu būdu iššudyta. Lietuvos žemė gausiai prigėrė kankinių kraujo. Iš to kraujo išaugs nauja gadynė, naujas Lietuvos žmonių atgimimas, nes visi pamatė, kur veda žmoniją tikėjimo susilpnėjimas ir aukštesnių idealų nebuvimas. Žmonės pasidaro žiauresni už panteras, klastingesni už gyvates, supūva jų dvasia ir kūnas.

Kodėl čeka ėmė šėlti prieš kunigus, nesunku suprasti. Kunigai vieninteliai viešai išdrįso nesidėti su komunizmu, liko su persekiojamais, kankinamais Lietuvos žmonėmis ir buvo vieninteliais jų vadais sunkioje ir nelygioje kovoje. Uždraudus čekai bažnyčiose giedoti Lietuvos Himną, tuojau visose bažnyčiose buvo giedama Maironio: „Apsaugok, Aukščiausias, tą mylimą šalį..." Aišku, kad šitai negalėjo patikti ru [illegible] bernams. Prieš pat vokiečių—rusų karą persekiojimai ėmė siausti visoje Lietuvos žemėje. Kunigai ir tautinio nusistatymo inteligentai buvo areštuojami masiniai, o paskui — „tardomi". Baisiausių kankinimo būdų, kuriuos čeka išmoko per dvidešimtį metų, matė kalėjimo rūsiai. Kunigams buvo nukertamos rankos, sulaužomi pirštai, lupama oda, badomos akys, kišamos verdančian vandenin rankos, kojos, kalamos vinys panagėsna ir tt. ir tt. Tai buvo žydijos dienos! Tai buvo keršto prieš nekaltus krikščionis trijumfas! Todėl, kai pamatė, kad tos dienos jau baigiasi, bijodami, kad išlaisvintieji kankiniai nepapasakotų tiesos apie tai, kokią „kultūrą" neša „proletarijato" diktatūra, suimtuosius pradėjo masiniai žudyti, o kai Kaune prasidėjo sukilimas, žydai ir savi niekšai į Lietuvos kariuomenę šaudė pro langus ir pylė ant prabėgančių žmonių verdantį vandenį! Tikras velnio apsėstųjų vaizdas...

Lietuviai, paėmę į savo rankas valdžią Kaune, tuojau įsakė, kad būtų sunešti ginklai ir kad žmonės patys padėtų sulaikyti kraugerius. Kiekvienas, kuris šaudė į lietuvius, kuris įvykdė teroro aktų, kuris dalyvavo nekaltų žmonių kankinime, buvo šaudomas. Kaune nušauta 1.500 žydų. Valymo akcija pravesta ir visoje Lietuvoje. Mūsų tauta galėtik šiuo kruvinu operacijos keliu apsivalys svetimų piktšašių. Žydymai yra žiaurus dalykas, bet kas nieku nekaltą žmogų kankina, jį gyvuliškai nužudo, savo Tautą išduoda, kitus ubagais paverčia; kas ir vėl taip elgtųsi, ir dar žiauriau, jei tik ateitų iš naujo rusai — tokiems žmonėms, kaip visuomenės marui, kaip cholerai, kaip raupams, nėra kitos išeities ir negali būti pasigailėjimo, nes čia eina reikalas apie visų gerovę. Geriau, jei žus keli graboriai ir tautos duobkasiai, o gyvens visa Tauta. Reikia, kad būtų parodytas skirtumas tarp blogo ir gero, tarp partizmo ir išdavystės. Reikia Lietuvos jaunimui parodyti, kad Tautos išdavimas yra biaurus dalykas ir kad už tatai yra sunki bausmė. O žydams reikia parodyti kelias iš Lietuvos į anglų Palestiną — tai būtina sąlyga, jei Lietuva nori turėti pilną ekonominę nepriklausomybę ir jei ji nenori, kad dar kartą šie niekšai ištiestų purvinas rankas į jos laisvę.

Siuvėjos, dėmesio!

Skubiai reikalingos vaikams drabužėlių siuvėjos, priimti darbą į namus; taip pat reikalinga specialistė prosavotoja (lygintoja). —

Praça Carlos Gomes, 121
(greta Praça João Mendes).

Spaustuvė BALTICA

Aleksandro Bumblio
Rua João Teodoro, 194
Tel. 4-8320

Skaityk „Šviesą" - žinosi tiesą!

Noticiario Religioso

Evangelho

(S. Matheus cp. 7, 15 — 21)

Guardae vos dos falsos prophetas que vêm a vós com a capa de ovelhas, e por dentro são lobos rapaces. Pelos seus fructos os conhecereis. Porventura os homens colhem uvas dos espinhos, ou figos dos abrolhos? Assim toda a arvore boa dá bons fructos; e a má arvore da maus fructos; Não pode a arvore boa dar maus fructos; nem a arvore má dar bons fructos; Toda a arvore, que não da bom fructo, será cortada e mettida no fogo. Assim pois, pelos fructos delles os conhecereis. Nem todo o que me diz: Senhor, Senhor entrara no reino dos ceos; e sim o que faz a vontade de meu Pae que esta nos ceos.

Evangelija VII sekmadieniui po Sekminių

(Mato 7, 15—21)

Saugokitės netikrų pranašų, kurie ateina pas jus avių apdaruose, o viduje yra plėšrieji vilkai. Jûs pažinsite juos iš jų vaisių. Argi kas renka vynuoges nuo erškėčių, ar figas nuo usnių? Taip, kiekvienas geras medis duoda gerų vaisių, blogas medis duoda blogų vaisių Geras medis negali duoti blogų vaisių, nei blogas medis gerų vaisių. Kiekvienas medis, kurs neduoda gerų vaisių, bus iškirstas ir į ugnį įmestas. Taigi, jûs pažinsite juos iš vaisių.

Ne kiekvienas, kurs man sako: Viešpatie, Viešpatie! įeis į dangaus karalystę, bet kas daro valią mano Tėvo esančio danguje, tas įeis į dangaus karalystę.

Hitlerio sėkmės paslaptys.

Šiandien daugeliui gali nepatikti viena ar kita karaujančioji pusė, destis, kokio kas ideologinio ar politinio nusistatymo. Tačiau vieni ir kiti pripažįsta nepalyginamą vokiečių ginklų pranašumą visuose frontuose. Ligi šiolei vokiečių ginklas skynė pergalę po pergalės ir iš vaikščiojo visą Europą be vieno pralaimėjimo. Kur tik vokietis įkėlė koją — iš ten daugiau nebepasitraukė. Vokiečiai kovojo įvairiausiose klimatinėse ir geografinėse sąlygose — ir visur laimėjo. Lsimėjo ne tik prieš Prancûzijos ir Anglijos sausumos jėgas, bet laimėjo netgi jūrose neturėdami savo laivyno! Kretoje įvyko toks dalykas, kurio nei anglai nei kas kitas pasaulyje negali suprasti: juk anglai tenai buvo namie, turėjo tankų, patrankų, daug kariuomenės, puikią avijaciją, — ir vis dėl to vokiečiu parašiutininkai Kretą užėmė! Užėmė be tankų, be patrankų, be apaksų — net be sunkiųjų kulkosvaidžių, o tik šautuvais, durklu, rankinėmis granatomis ginkluoti, „iš dangaus nusileidę"! Be abejonės, visa tai įrodo vokiečių karingumą, paveldėtą iš germanų rasės.

Žinoma, čia reikia dar atsiminti, kad vokiečiai turi geriausius pasaulyje ginklus. Ir tai reikia padėkoti ne kam kitam, o tik Versalio traktatui, tik tiems patiems anglams, prancûzams, amerikiečiams. Jie nuginklavo Vokietiją ir liepė jai susinaikinti senuosius ginklus. Be didelio širdies skausmo vokiečiai tai įvykdė, nes karo patyrimas jiems buvo atidengęs daugelį tų ginklų silpnybių. Jie nutarė kaltis kurkas geresnius ginklus moderniškuose savo fabrikuose, kurių veikimo anglai nenorėjo ar neįstengė pamatyti. Ir nusikalė tokius ginklus, kurie yra paskutinis technikos žodis ir prieš kuriuos nė dienos nevaliojo atsispirti jungtinės anglų, prancûzų, belgų, olandų, lenkų jėgos. Ir kaip valios, kad jiems buvo gaila sunaikinti senas laužas. Tad ir išėjo su senais ginklais, su Didžiojo Karo „kraičiu" prieš vokiečių nuostabiąją techniką. Vokiečių lakûnai dažnai iš pasigailėjimo nešaudavę prancûzų lėktuvų — „senų negreitų dėžių".

Tačiau ne tik tai nulėmė Vokietijos laimėjimus. Šalia to buvo ir milžiniška diplomatinė veikla, kuri gal buvo dar svarbesnė. Šiandien jau galime pažvelgti atgal ir pilnai įvertinti, kokios milžiniškos paramos teikė Wilhelmstrasse (užsienių reikalų ministerija).

Visa vokiečių diplomatijos paslaptis ligi šiolei glûdėjo pramatyme ir svetimų silpnybių gudriausiame išnaudojime. „Padalink ir viešpatauk!" ai dėsnis, kurio laikėsi ir tebesilaiko II reicho vadai. Ir ligi šiolei šis dėsnis jiems davė geriausių vaisių. Nemanome, kad ir ateityje jie jo atsisakys. Iš antros pusės, kitos valstybės dar nė dabar, po tiek skaudžių pamokų, nieko neįstengia iš vokiečių pasimokyti ir jų diplomatija eina sena vėže, vėžio spartumu ir šikšnosparnių aklumu. Tik pažiûrėkime.

Garsioji Muncheno konferencija. Vokietija per savo šnipus labai gerai žino, kad Anglija nepasirengusi, o Prancûzijos apsiginklavimas yra apverktinoj bûklėj. Hitleris nori išbandyti ir tikrai įsitikinti, ar Anglija iš tikrųjų [illegible] dėtu pažeminimu — siųstų senį Chamberlainą į Muncheną prašyti taikos? Chamberlaino kelionė sutvirtina visus vokiečių šnipų pranešimus: Anglija iš tikrųjų silpna, nepasirengusi ir bejėgė. Gut! Vokiečiai jau žino, ką toliau darys!

Pirmiausia, jie sudoroja Čekoslovakiją. Tai yra čia tokia baisi Anglijos klaida ir išdavystė, kurią ji jau brangiai apmokėjo ir dar brangiau apmokės. Čia Hitlerio pulkai išblaško be vieno šûvio ne tik geriausią Europoje kariuomenę, bet į jų rankas tenka milžiniška ginklų atsarga ir moderniškiausi pasaulyje Skodos ginklų fabrikai! Tik vienu tankų vokiečiai čia randa 5 divizijas!!! Jie visi naujintelaičiai ir jau tuoj rytojaus dieną jie išvažiuoja Prancûzijos link, o kiti lieka prie Lenkijos sienos. Čekai norėjo kariauti, bet jie buvo išduoti, apleisti, teritorija suplėšyta, dalinama. Bet kad nė išmintingieji čekai nesusprogdino savo ginklų, to jau niekas negali suprasti.

Vokiečių diplomatija žinojo, kad ne čia kelio galas. Ji pasiûlo Lenkijai Čekijos kąsnelį: Tešeną. Kodėl ne — mielu noru lenkai ima Tešeną, nes visiems žinomas jų gobšumas. Vadinasi, už kąsnelį žemės Lenkija sueina į sąjungą su Vokietija. Tai vokiečių diplomatijos šedevras, tai narkozas lenkams, kad jie nematytų, kaip operatoriai galąs peilius jai pačiai papiauti. Ir netrukus Maskvoje Ribbentropas pasirašo kitą dekretą, kuriuo ta pati Lenkija padalinama tarp Rusijos ir Vokietijos. Vokietija gerai žino, kad būtų sunku kariauti dviejuose frontuose — Didysis karas tai gerai įrodė. Tad Rusijai „atiduoda" Lenkijos gabalą, visą Pabaltiją. Stalinas ir visi žemažiûriai Kremliaus „politikai" ne atsidžiaugia, o viso pasaulio komunistai kalba apie galą visai Europai. Bet ir čia Vokietija turi galvoje ateities planus. Ji dėl to neleidžia Suomijos nugalėti Rusijai, o taip pat Suomijai nepadeda nugalėti rusų. Ji žino, kad suomiai turi būti mirtini rusų priešai, nes vokiečiams reikės suomių pagalbos ir jų teritorijos kovai prieš Leningradą. Ir čia ateina keista rusų—suomių taika, kurios absurdiškumą mes tik dabar pilnai suprantame. Tai gal yra pats genialusis Vokietijos diplomatijos žingsnis. Šiandien suomių vokiečiams nereikia kurstyti į karą prieš Rusiją: jie patys eina — ir dar kaip eina!

O ten, pietuose, kur tiesiasi Rumunijos žemė — ten tas pat vaizdas. Vokiečiai nori užbaigti Rusijos apsupimo lanką ir todėl Stalinui pasiûlo gabalą Rumunijos. Šis griebia tą gabalą, kaip griebia žiurkė lašinių

(Nukelta į 2-rą pusl.)

Prie jo melsis visos kartos

Paleckio išdavystė ir žydų gaujos judošiškumas mûsų Tėvynei kainavo 10.000 geriausių jos sûnų. Kad lietuvis nusikratytų „galingiausios armijos" globos ir sudraskytų išdavikiško „liaudies seimo" nutarimą, turėjo pakelti ginklą prieš daug kartų galingesnį priešą. Sukilimas buvo reikalingas, jei lietuviai norėjo turėti laisvo žmogaus balsą politinio gyvenimo sukûryje. Su džiaugsmu mes šiandien galime pasakyti, kad vokiečiai Lietuvą rado ne kaip rusų imperijos dalį, o kaip laisvą valstybę. Jų santykiai jau dabar ir ypač ateityje su mûsų Tauta bus, kaip laisvos valstybės su laisva valstybe. Iš tikrųjų, dar vokiečiams neatėjus Kaunan, iš radiofono buvo paskelbta Lietuvos Nepriklausomybė; buvo paskelbta, kad lietuviškas kardas sutraukė visus niekšų raizgytus ryšius su Rusija, kad Lietuva nuo šiol yra laisva ir kad ji eis greta su Vokietija įgyvendinti ir kitų savo politinių — teritorinių siekimų. Be sukilimo Kaune ir be šios proklamacijos mes prieš vokiečių akis būtume Maskolijos dalis, „laisvu noru" įstojusi pereitų metų rupgiučio 3 d., nes pagal paties Paleckio „vyriausybės" skelbimą, 99 nuošimčiai Lietuvos gyventojų rinko „laisvą", „demokratinį" seimą, o šio „seimo" atstovai vienbalsiai nutarė prisidėti prie Rusijos. Kogi daugiau vokiečiams bereikėtų? Esame Rusijos dalis, įsileidome Vokietijos priešą savo teritorijon, atidavėme jam savo ginklus, kariuomenę, karines bazes — tad esame Vokietijos priešai, o ko galėjome laukti iš priešo, aišku kiekvienam. Ypač Lietuvos padėtis buvo bloga dar todėl, kad pati Lietuvos „vyriausybė" per spaudą ir viešus pareiškimus koliojo vokiečius, įžeidinėjo vokiečių tautą, [illegible] mojo karu! Vokiečiai turėjo pilną teisę suvaldyti tokį plepumą, rusų išgalvotus ir į lietuvių išgamų lûpas įdėtus tauškalus. Alkoolikui Paleckiui, sumirkusiam degtinėje ir niekad neišsipagiriojančiam, visai buvo vistiek, kaip kalbėjus ir prieš ką bei už ką kalbėjus. Jis atstovavo savižudžių išsigimėlių saujelei, o savižudžiui juk viskas vistiek. Gi Tautos lûpos buvo surakintos čekistų gaujų ir raudonosios kariuomenės driskių „armijos".

Šiandien visą tai jau tik praeities sapnas, kurio tikrumu būsimos kartos vargu betikės — toks tas sapnas buvo baisus, neįtikimas ir šiurpus. Kas gali įsivaizduoti, kad po 22 Nepriklausomo gyvenimo metų Tautoje rastųsi žmonių, kurie nulenktų savo sprandą, kad ant jo būtų uždėtas sunkus jungas, ir savo pečius, kad ant jų kristų skaudûs botago smûgiai? Kas gali tikėti, kad rastųsi žmonių, kurie baisiausiai pradėtų niekinti ir biaurioti tą kraštą, kurio duoną puto, kurio motinos buvo užauginti, išmokinti, žmonėmis padaryti? Kas galėtų tikėti, kad rastųsi žmonių, kurie jaustų džiaugsmo, žiûrėdami į savo kraujo brolių kančias ir tą patį kraują, bėgantį iš nelaimingų tautiečių gyslų?

Sunku tam tikėti. Bet paaiškinimas, vis dėlto, yra. Tai buvo moraliniai iškrypėliai, alkoolikai ir sifilitikai, kurie už savo veiksmus nebuvo pilnai atsakingi, kaip neatsakingi pamišėliai. Juk jau pirmomis okupacijos dienomis rusai tokių tik ir ieškojo sau į „taikininkus", į „valdžią". Įvairiems kriminalistams, žmogžudžiams, moraliniams iškrypėliams atsidarė kalėjimų durys ir šis gyvenimo dumblas išėjo laisvėn ir buvo rusų visai sąmoningai pristatytas prie „valdžios", kaip „geriausi liaudies sûnûs". Aišku, ko galima laukti iš tokios tvarkos, kur niekšingumas keliamas ant altoriaus, o dorybė persekiojama, kur bedievybė su moraliu supuvimu globojama valstybės, o tikintieji žudomi, kur nuosavybė paskelbta vagyste, kad ją galėtų pasivogti tinginiai, girtuokliai ir kitokios visuomenės atmatos savo aistrų tarnybai, kur pagaliau, valdovas yra Judo Iskarijoto brolis žydas, be sąžinės, be širdies, siaurų smegenų ir kieto sprando užsispyrėlis sionizmo apaštalas, turįs tikslo paklupdyti visą pasaulį po žydijos kojomis ir tam vartojąs, kaip priemonę, valstybinį kapitalizmą, pavergdamas visus žydiškos valstybės priklausomais vergais...

Tai tokią tvarką Lietuva pergyveno. Į šią tvarką pamišėlių ir iškrypėlių gauja buvo prievartos, malversacijų, klastojimo ir kitais panašiais keliais įstačiusi mûsų Tėvynę. Tačiau, gerai sako lietuviškas priežodis, kad žmogus šaudo — Dievas kulkas gaudo. Tuo tarpu, kai girti paleistuviai puotavo už Judo grašius, kuriuos buvo gavę už savo krašto išdavimą iš Stalino bernų, kai jie džiaugėsi, klausydamiesi savo broliaimanos, kylančios iš kalėjimų rûsių ir krauju sutaškytų požemių, sius žodžius [illegible] siūnuje: „Mane, Tekel, Phares". Lietuviškas ginklas buvo tiktai nuleistas žemyn, tačiau jis nebuvo galutinai surudijęs; lietuvio rankos buvo supančiotos, bet nebuvo galutinai bejėgės. Tylią, svajingą vasaros naktį, kai kvepiančiose pievose milijardai žiogelių pranašavo saulėtą dieną, kai Aleksoto šlaituose suokė lakštingalos, kai senelio Nemuno prieglobsty miegojo šilai, į rûko duknas susisupę, vergas lietuvis pradėjo sapnuoti gražų sapną: rodos, jis mato laisvą Lietuvą, ateinančią per žiedus, tarytum, deivę iš ežero, tarytum, pasaką! Vergas prisiminė, kad dar prieš metus jis buvo laisvas, kad nebuvo čia to prakeikto žydijos jungo, nebuvo biauraus čekos lizdo ir jos kruvinųjų tarnų... O Laisvė ėjo vis artyn ir artyn... Jau ėmė dundėti Aleksoto kalvos, jau pradėjo drebėti žemė... Suvirpėjo lietuviška širdis, kaip su virpa narve paukštis, pavasarį pajutęs!! Jis susyk nubudo, pajuto išaugant senosios Lietuvos karžygių sparnus; jis kilo ant kojų, prisitraukė krûtinę vasaros nakties gaivinančio oro, tvirtai sugniaužė geležines lietuviškas kumštis, sukando dantis ir pro juos tėškė: „Šalin, prakeikti niekšai, iš mûsų sodybų! Gana! Siandien arba jau niekad! Niekados!! Laisvė ar — mirtis!"

Jis mirė. Laisvė, kaip graži deivė iš ežero, priėjusi nušluostė išsisunkusį ant jo baltos kaktos kraują, suglostė plaukus ir uždėjo ant jų lietuviškų mirtų vainiką. Tačiau kartų kartoms iš naujo nušvito laisvė. Jis palaidotas su tûkstančiais savo draugų vienamę kape. Tokio kapo dar neturėje ligi šiolei Lietuva. Jį parengė purvinos žydų, savų niekšų ir tarptautinio komunizmo rankos. Bet jis — didžiausia Tautos Šventovė. Čia ateis kiekvienas lietuvis ir atsimins brolių aukos didumą. Jį lietuvė dabins rûtų šakomis ir jurginių žiedais. Prie šito kapo ateis ir nusilenks maldai visos būsimosios kartos. Kaip skaisti saulė iš audringų vandenų, taip kyla iš šito kapo Naujoji Lietuva.

Skaitykite „Šviesa“

Ar jau girdėjote apie kolonizacîją Paranos Šiauréje?

Apie Paranos estado šiaurės eritį daug kas kalba ir pasakoja, tačiau lietuviams, suinteresuotiems kolonizacija ir įsikūrime žemės ūkyje nepatartina klausyti jokių kalbų, o reikia nuvažiuoti į vietą ir patiems įsitikinti.

ŠIAURĖS PARANOJE visur žemė aukščiausios rūšies, «terra roxa», padengta stambių ir puikių mišku.

ŠIAURĖS PARANOJE anglų kolonizacijos kompanija Cia. de Terras Norte do Paraná turi pusę milijono alkierių geriausios žemės. Labai sveikas klimatas, puikus vanduo, geležinkelis ir automobilių keliai iki vietos, aukštos ūkio gaminių kainos. Viena miško medžiaga galima parduoti vietoje, kur veikia 52 lentpiūvės. Nuosavybės dokumentai garantuoti. Žemė parduodama išsimokėjimui 4—5 metams po 650 milreisų už alkerį (apie 2 su puse ha). Vietos labai gražios ir lygios. Duodami nemokamai bilietai važiuojantiems apžiūrėti žemių.

Dėl smulkesnių informacijų ir nemokamų bilietų galima kreiptis asmeniškai ar laiškais pas kompanijos įgaliotinį ST. VANCEVIČIŲ, RUA AFONSO PENA, 289, S. PAULO Tel. 4-8371. Iš São Paulo į Šiaurės Paraná galima važiuoti gegužės 26, birželio 16, liepos 7 ir 28, rugpiūčio 18 ir rugsėjo 8 dieną.

PASTABA: Paranos šiaurėje jau turi pirkę žemės apie 40 lietuvių šeimų.

Seniausia Lietuvių kolonijoje siuvykla

„KAUNAS“

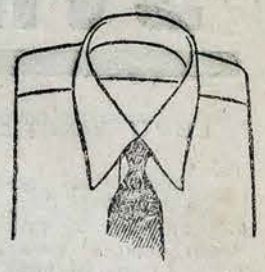

VEDAMA KAUNEDIPLOMUOTO SIUVĖJO

JUOZO ŠLIKTOS

Prie siuvyklos taip pat turime pardavimui baltinių, kaklaryšių, diržų, petnešų, kojinių, įvairių galanterijos prekių ir gatavų drabužių. Čia paduodame kai kurių gatavų drabužių kainas:

VYRIŠKOS KELNĖS		VAIKAMS KELNAITĖS	
Pusvilnonės medžiagos	18$000	brimo nuo	3$000 iki 5$000
Geros išeiginės	22$000	kostiumėliai nuo	10$000 iki 18$000
Vilnonės nuo	35$000 iki 50$000	kostiumėliai vilnonės medžiagos mūsų pačių išdarbio nuo	40$000
Darbinės brimo kelnės nuo	6$500 iki 14$000		

NAUJIENA: Iš gerųjų medžiagų likučių turime pasiuvę mūsų siuvykloje mokyklinio amžiaus berniukams kelnaičių, kurios parduodame labai pigiai. Prekės sukainuotos vitrinoje pigiau negu kitur. Užeikite įsitikinti. Esame pasiryžę kuogeriausiai patarnauti.

Rua Duque de Caxias, 40
(Pries Sorocabana stotį)

‚Šviesą‘ platinigerą darbą skatini!

D-ras
A. Jazara Snege

(Maskvos gydytojas nuo 1914 m.)
Vidaus, veneros ir moterų ligų specialistas. Chirurgija. Priėmimas nuo 9—12 v. ryto ir 3—7 v. v. Ladeira Porto Geral 106, 2 andar salės 4 ir 5 (kampas rua Boa Vista e 25 de Março). Gyv. butas ten pat 5 aukšte Telefonas 2-5068.

Antonia Ruiz

Pribuvėja--Slaugytoja
Diplomuota São Paulo universiteto.

RUA QUATRO, 61
VILA ZELINA.

M. M. KOGANO
LABORATORIJA
MEDECINISKAS ISTYRIMAS:
Kraujo, nugarkaulio smegenų, šlapumo ir išmatų.
Sifilio ir gonorėjos nustatymas.
RUA BARÃO DE ITAPETININGA, 242 3-as aukštas.
Priėmimo valandos nuo 9—12 ir 3—7. Sekmadieniais 10—12

Dr. A. Candïa
VENERINĖS LIGOS:
TRIPERIS [Visose stadijose—aštrus ir kroniškas], SIFILIS
Greitas ir moderniškas gydymas.
Priėmimas nuo 9—12 ir nuo 2 — 7. Sekmadieniais 11—12.
Lengvos mokėjimo sąlygos.
RUA BARÃO DE ITAPETININGA 242, 3 aukštas Telef. 4-0218.
Kalba rusiškai, lenkiškai, vokiškai.

Sklypai daržams
Nauja Gleba

Netoli stoties Carvalho de Araujo, prasidėjo pardavimas naujos žemės mažiems ūkiams—daržams, kur jau didelė dalis yra naudojama įvairia ūkio kultūra. Čia pat yra keliolika ūkininkams naujakūriams pastatytų namų, kurie taip pat parduodami drauge su žeme išsimokėtinai. Pirm negu pirksite žemės sklypus daržams ar ūkiams, aplankykite čia siūlomus sklypus ir įsitikinkite jų nauda.

Raštinė: Rua José Bonifacio, 98—1° andar—sala 4 Tel. 2-7549 S. Paulo. Sekmadieniais ir šiokiadieniais ištisa savaitę galima teirautis ietoje, krautuvėje prieš Carvalho de Araujo stotį pas ANTONIO KIRSTEN.

Traukiniai iš stoties Norte išeina: 7,19, 9,25; 10; 11,45; 14,04.
Įregistruota nr. 45 iš 10-12-38, trečioje apylinkėje.

Vaistinė Dom Bosco

Savininkas Juozas Lukoševičius
Didelis pasirinkimas įvairių rūšių vaistų — vietinės gamybos ir užsieninių. Taip pat yra perfumaria. Kainos minimalios. Lietuviams duodama nuolaida!

Rua Bom Pastor, 18, Ypiranga
Tel.: 3-0100

Dr. Borís Chipiakoff

RUA YPIRANGA, 193 (kertė rua Santa Ephigenia)
Telf. 4 0316
Vidujinės, nervų, odos ligos. Speciali venerinių ligų klinika. Visiškas genorėjos išgydymas per 10—15 dienų su garantija. Konsultorija atidaryta nuo 3 iki 9 val. vak. Sekmadieniais nuo 10 iki 12 val.

Dantístê
LEVKOVIČ

Su ilga praktika Europoje ir čia, São Paulo, gydo dantis be jokio skausmo, traukia taip pat be skausmo ž 5$000, įdeda parcelano ir sidabro plombas už 10$000 su pilna garantija.

R. Silva Pinta 264.

Lietuvių Jaunime,

Dėvėkit gražiai pasiūtus drabužius Siuvami naujausių madų vyriški ir moteriški kostiumai ir paltai. Darbas garantuotas. Darbas atliekamas neblogiau kaip S. Paulo centre, bet daug pigiau.

PAULO AMBRAZEVIČIUS
RUA CICLAMES nr. 52
Villa Bella.

Laikrodžių Gydytojas

Lietuvis Pijus Radzevičius Gydo "susirgusius" įvairių firmų ir visokių rūšių laikrodžius. Taiso ir įdeda naujas dalis pagal reikalą Laikrodžius išvalo ir jie vėl įgauna naują išvaizdą ir ėjimo tikslumą.
Be to, taiso apirankes, auskarus, žiedus ir kitus panašius daiktus.
Darbas sąžiningas ir garantuojamas. Lietuviams duodama nuolaida. Užeikite ir įsitikinsite!
Pijus Radzevičius
Rua 9 — Nr. 9
Villa Zelina

Vokiečių fotografijų įstaiga
„BERNARDO“
Isteigta 1890 metais

Atlieka įvairius darbus fotografijų srity. Specialybė padidinime o taip pat su dažais. Darbas greitas, sąžiningas ir pigus. Vyksta į namus fotografijų reikalais. Daro iš senų fotografijų naujas.

ARTHUR SCHMIDT
Rua São Caetano 447
(senas nr. 103) Tel. 4-5576
SÃO PAULO

ŠVIESA — LUZ

Tėvų susirinkimas.

Pakartotinai pranešame, kad pirmą rugpiūčio mėn. sekmadienį, 3 d. rugpiūčio, 2 val. popiet, įvyks Bendruomenės mokyklos mokinių Tėvų ar jų Globėjų susirinkimas. Visi dalyvaukite!

Moterų susirinkimas.

Br. L. K. Moterų D-jos susirinkimas šaukiamas šį sekmadienį 2 val. popiet.

Kyla, kaip ant mielių!

Bendruomenės mokyklos mokinių skaičius kasdien 3 — 5 pakyla. Tėvai atima vaikus iš kitų mokyklų ir veda pas Seseles. Kas bus moksl o metų pradžioje, jei taip dedasi dabar, metų viduryje, kai mokykla pakeisti tikrai, rodos, būtų nepatogu?

Daug žadanti pradžia.

Šią savaitę p. F. Girdauskas pradėjo darbą Bom Retire, kur L.K. J.S.B. „Vytis" suorganizavo trečiąjį chorą. Prisirinko apsčiai jaunųjų, kurie kupini gerų norų pasiaukoti lietuviškajam menui ir lavinti savo jaunas jėgas. Iš širdies Bom Retiro jaunimui linkime pasiekti didžių laimėjimų ir atsistoti į pirmas eiles!

Visas lietuviškas Bom Retiro jaunimas kviečiamas į chorą. Bandymai įvyksta pirmadieniais ir trečiadieniais Salezietių Kolegijos salėje tarp 7 1/2 ir 9 val. vak. Įėjimas — pirmos durys iš kairės nuo Marijos bažnyčios frontono durų. Tad sekančios repeticijos bus šį pirmadienį, 21 liepos mėn., 7 1/2 val. vak. Visų bomretiriečių laukiame užsirašant į Vyčio chorą. Bom Retiro lietuviai turi parodyti, ką jie gali!

Daug studijozų atsiliepė.

Į „Šviesos" paskelbimą studijų reikalais Šiaurės Amerikoje daug jaunų studijozų jau atsiliepė. Mes susirašinėjame su amerikiečiais ir dėl kitų smulkmenų. Prašome parašyti laišką ir suteikti apie save smulkių žinių: bi grafiją, išeito mokslo cenzą, ar mokęsis anglų kalbos ir tt.

Iš kalno pasakome, kad tarpininkausime tik susipratusiems katalikams.

Lietuviai jaunuoliai turėtų nepraleisti tokios puikios progos mokslus išeiti. Tokios progos ne kasdien taikosi!

Laiškus rašykite: „Studijozas"
Caixa Postal 4118
S. Paulo, Brasil.

Iš Mažųjų gyvenimo.

Pereitą sekmadienį „Vyčio" jaunųjų choras pirmą kartą giedojo mūsų pamaldų metu šv. Antano bažnyčioje. Visiems buvo džiaugsmas klausytis jaunųjų angelų balsų malonioje vargonų harmonijoje, švelniai glostančių visų dalyvių sielas. Didis džiaugsmas, kad ir jaunieji gražiai organizuojasi ir gimta kalba garbina Dievulį.

Po Mišių vėl buvo graži vaikučių procesija, iliuminuotoje, didingoje bažnyčioje; šį kartą daug gausingesnė, negu Sekminėse.

Daugiau buvo ir tikinčiųjų, negu paprastais sekmadieniais. Po pamaldų vaikučiai susirinko salėn išklausyti konferencijos, kuri bus kiekvieną vaikučių sekmadienį, dar nusifotografavo ir pasižadėjo visi vėliki vienam kiekvieno mėnesio antrą sekmadienį organizuotai dalyvauti pamaldose ir stengtis savo eiles dar didesniu skaičiumi padidinti

Daugelis nori įsigyti procesijai gražias šilkines su Jėzaus Širdies paveikslu vėliavikes; yra tėvų, norinčių įtaisyti savo vaikučiams specialius baltus kostiumėlius; net Vila Anastacio vaikučiai nori atvažiuoti sykį į mėnesį dalyvauti savo procesijoje. Manoma ateinančio Eucharistinio Kongreso proga surengti V. Zelinos ar šv. Antano bažnyčioje kongresėlį ir tik po tokios repeticijos gražiai dalyvauti lietuvių vaikučių eilėse São Paulo mieste.

Malonu pažymėti, kad privatūs asmenys rodo gražios iniciatyvos to vaikučių veikimo pagražinimo atžvilgiu. Pirmiausia tenka padėkoti Gerb. Seselėms Pranciškietėms, kad skiria laiko tam veikimui pagyvinti; tėveliams, kad supranta to veikimo svarbą ir visais atžvilgiais prisideda; patiems vaikučiams, kad stengiasi kultūrinio veikimo dvasia persilmti; pagaliau, visiems, kurie nuoširdžiu žodžiu ar darbu stengiasi mažųjų gražius sumanymus paremti.

Sventės dalyvė.

Dėkui, p. Adomaiti!

Ne tik sanpauliškiai lietuviai supranta katalikų pastangas dirbti kultūrinį — švietimo darbą ir tą darbą visomis išgalėmis remia, bet ir tolimojo interioro miestelių — ir net miškų — gyventojai atsiunčia aukų. Štai, pereitos savaitės pabaigoje gavome vėl keletą laiškų. Ypač malonų laiškutį mums parašė p. Aleksandras Adomaitis iš Rancharia. Paklausykime, ką jis rašo: „... siunčiu čekį ir Bendruomenės mokyklai aukoju 50$000. Norėjau, kad mano siunčiami pinigai būtų paskirti kryžiui nupirkti, bet pavėlavau. Laikraštis „Šviesa" mane pervėlai pasiekė ir sanpauliškiai lietuviai pasiskubino. Tačiau manau, kad tie keli milreisai nebus per daug naujajai Zelinos mokyklai — sunaudokite juos nors vienai mokyklos suolo lentai ar kitam reikalingam daiktui mokykloje nupirkti ..."

„Nors vienai mokyklos suolo lentai ..." Kad tokio lietuviško susipratimo būtų kupinas kiekvienas lietuvis — šiandien ne taip stovėtų lietuviškoji Kolonija!

Nuoširdus dėkui, p. Adomaiti! Tikėk, Tamstos auka bus sunaudota tam reikalui, kuriam ji buvo paskirta. Lietuviškos kultūros skleidimo darbe ir Tamsta turi savo dalį. Negali būti didesnio pasitenkinimo tikram lietuviui!

Dar toliau šis kilnus žmogus rašo: „Koki turi būti laimingi vilazeliniečiai — pasistatę savo mokyklą! Tai tikrai gražus ir nesuprantamas reiškinys: tuo pat metu, kai uždaromos ilgą laiką veikusios mokyklos, iškyla nauji mokyklos rūmai, žadą nešti šviesą naujajai lietuvių kartai. Kodėl vienos mokyklos uždaromos ir kita statoma?"

Kodėl? Tai mįslė. Ją galite lengvai įspėti Jūs, nes suprantat, kad vieni kultūros darbą dirba iš idealizmo, patrijotizmo, religinio įsitikinimo, o kiti jį „dirba" tik lietuviu, tik popieryje, tik dėl karjeros, pinigo, vietos Šie yra kurkas biauresni gegužiukai lietuviškame lizde, negu tie, kurie nieko neveikia, nes šie, neva „veikdami", iš tikrųjų gi visą laiką kaišioja koją dirbantiems ir kiekvieną gerą darbą kiludo ir apšmeižia. Bet kiekvienam šie metai pakankamai atidarė akis.

Dėkojame ir Mykolui Busliui už laiškelį ir pinigus. Dėl kitų dalykų abiems su Adomaičiu rūpimų, atsakome laišku.

Zona suburbana.

Pereitų metų kovo mėn. „Diario Oficial" buvo paskelbta, kad Vila Zelina, Vila Bela ir kitos gretimos apylinkės laikomos „Zona suburbana". Tiktai Vila Alpina buvo išskirta. Gi Vila Prudente perėjo į zona urbana.

Teko sužinoti, kad šis nutarimas įsigaliojo šių metų vasario mėn.

Šiomis dienomis jis jau pradedamas vykdyti. Prefeitūros valdininkai vaikščioja po namus ir surašinėja gyventojus, nuomininkus ir įvairias kitas žinias surenka. Po to bus uždėtas „imposto predial" — reikės mokėti namų mokestis, kurio ligi šiolei nebuvo. Vadinasi, zeliniečiams ir beliečiams pasunkės ekonominiai reikalai. Na, bet tuomet turėsime teisės reikalauti, kad šiokių tokių pagerinimų Prefeitūra čia įvestų.

REDAKCIJOS ATSAKYMAI: p. St. Š.: Jūsų rašinėlį gavome. Tilps kitam numery.

Juokų skyrius.

Sulaikė vokiečius!

„Aidas" pereitą savaitę „visuose frontuose sulaikė vokiečius ..." Jo parapijonys labai tokia žinia apsidžiaugė ir savo patricijui siunčia daug sveikinimų. Ot, kur geras laikraštis! Dar keli toki — ir vokiečiai šiandien būtų ne už Minsko, o už Berlyno ...

Tačiau mes esame nevierni tamošiai. Tuojau išsiuntėme į „kolonią" korespondentą apžiūrėti rusų ir vokiečių pozicijų. Korespondentas grįžo pilnas žinių ir mums patvirtino, kad „Aidas" teisybę rašė: vokiečiai visuose frontuose buvo bolševikų sulaikyti! Pirmiausia, du vokiečiai buvo sulaikyti vieno garsaus cadernetų meisterio ant Rua da Moòca. Matyt, laikydamas juos per savo patricijus, despašantas pasiūlė už pigią kainą savo, savo uošvio ir dviejų familijų rusiškus pasus, kuriuos nesenai parsitraukė iš Vašingtono. Bet vokietukai tik uždoneriavo ir nuėjo savais keliais.

Du „vokiečiai" buvo sulaikyti ir ant Rua Conde Sarzedas. Čia vienas „draugas" jų paprašė degtukų cigaretui prisidegti. Tai, kaip mūsų korespondentas mano, būta tiktai genialios strategijos, nes, cigaretą užsidegęs, pradėjo iš toto klausinėti, ar tiesa, kad rusai ima Berlyną... „Vokietukai" patvirtino, kad tikra teisybė: jau paimtas ne tik Berlynas, bet Siegfrido ir Maginot linijos, visa Europa, trys Afrikos, pusė Amerikos ir visas Bom Retiras ... Nors iš tolimesnės kalbos paaiškėjo, kad šiedu tipai yra ramūs piliečiai nuo Rakiškio, bet vistiek tai „prirodo", kad vokiečiai „tapo sulaikyti visuose frontuose"...

KAS NORI BŪTI Vitì - Vinikultorium?

Ieškomas pusininkas pirkti vynuogių ūkį su jau įrengta vyno dirbtuve.

Ūkis randasi 3 kilometrų atstu geležiukelio stoties Jundiahy.

Zemės pirkimo dokumentai bus sudaromi kiekvienam paskirai, o vyno dirbtuvė, su mažu sklypu žemės — abiejų vardu bendrai.

Dėliai susitarimo galima kreiptis į Distilaria „Vilnius" Ltda. — Rua Onze, nr. 118, Villa Zelina.

Nariai fiado...

Centro iždininkas šaukia pasyvų narių susirinkimą nuspręsti tolimesniam Centro likimui. Kad koks nereikalingas neatgožintų, išvardinti visi „išrinktieji", kurie turės progą pakelti ranką po karštos pono iždininko „kalbos"... Organizacijų atstovų žada į slauną krivulę neįsileisti.

Juokų skyriaus štabas dabar guli ant supelėjusių Centro zokonų ir slebizavoja, kas ten dėl čionkų ir dėl krivulių pakrevezota. O ten pakrevezota šitaip:

1. Pasyvūs nariai jokio sprendžiamojo balso Centre neturi. Tokį balsą turi tik aktyvių narių — organizacijų atstovai. Bet p. iždininkas, kaip mątome, yra kitos nuomonės, negu Centro zokonai. Jis, „draugas", netiki, kad „organizacijų" atstovai paskirs Centro lėšas vienai tipografijai, kaip honorarą, todėl iš tų atstovų ir „atima" teisę kišti nosį į svetimus reikalus ...

2. Dar Centro zokonuos padrukavota, kad narys turi balsą tik tuomet, kai organizacija yra užsimokėjusi nario mokestį už tuos metus. Bet ponas iždininkas skelbia priešingai. Jis sako, kad turės teisės Centro reikalus spręsti š i e m e t, kas užsimokėjo nario mokestį p e r n a i (Nes šiemet niekas nario mokesčio nemokėjo, kadangi visi labai „pasitiki" Centru ir jo iždininku. „Aidas" aimanuoja, kam nutraukė šiems dykaduoniams duoklę Vyčiai su Bendruomene). Tai dabar „Valdyba" ir sugalvo o narius fiado — iš pernykščių metų.

Štabas dar nutarė pareikšti užuojautą „Rytui", kuris ligi šiolei dar buvo Centre, kaip vienintelė organizacija. „Rytui" pagal zokonus Centras reikia numarinti ir gražiai palaidoti. Kadangi dar nežinia, kuria kalba geriau pritinka laidotuvėse prakalbos sakyti: rusiškai ar lietuviškai, tai ir iškilmių jokių nerengė Centro graboriai. Gaila! Ponas iždininkas juos, aišku, dar kartą apstatys.

4. Kadangi Centras labai reikalingas rekomendacijoms savo pajininkams rašinėti, ir kadangi tokių rekomendacijų dar gali prireikti, ir kadangi „Mes Centras, mes Kolonija", tadangi iš savo pusės Juokų skyriaus štabas siūlo Centrą palikti, tik pakeisti pavadinimą šitaip: „Pasitikėjimo bendrovė tipografijai — papelarijai remti." Nariais galėtų būti kiekvienas asilas, kuris sutiktų nešti į „banką" dones ir niekad nereikalautų jokios apyskaitos. Nes ba kadangi kas reikalaus apyskaitos, bus išfaituotas lauk.

PARDUODAMAS NAMAS

Vila Lucijoje, Rua Dr. Antonio Macedo Lima, 120, kaina — 5 kontai. Teirautis raštinėje Vila Lucijoje ar pas savininką Vincą Bubnį, Rua Dois, 50, Vila Zelina.

Baras ir restoranas

LEÃO

(Laikomas vengrų)

Av. S. João, 284 (prie Centralinio Pasto) Tel. 4-4458.

Puiki virtuvė. Silti valgiai betkurią valandą.

Kainos labai pigios

Alaus bokalas (1/2 litro) - 1$600

Canja especial - 1$500

Brahma Chops